

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pólí. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrť leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrť leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 25. aprila 1877.

Obseg: Slama dober strelovód. — Vpliv steklenic na vino. — Konoplja sovražnica gosenic. — Krompir v jeseni sajen. — Nova podkev. — Ženitba v Belokranjski. — O Turških homatijah. (Konec.) — Kaj počno druge države, ko se Rusko-turška vojska prične. — Angora. (Dal.) — Deželni zbori. — Naši dopisi. — Noviĉar.

Gospodarske stvari.

Gospodarske novice.

Slama dober strelovód.

Kako koristni so tako imenovani magneti na hišah, turnih itd., ki strelo na-se vleĉejo in po sebi v zemljo vodijo, da ne zažgá cele hiše itd., to je tako dobro znano, da vsak gospodar tudi na kmetih bi rad imel tak strelovod (Blitzableiter), ko bi le ne bil predrag.

Ko je nek Francosk kmetijsk ĉasnik prvi omenil, da ima slama posebno moĉ, strelo na-se vleĉi, je nek gospodar blizo Tarbes-a skusil si slamnat strelovod napraviti. Slamnato mĉtlo je s kufrenim dratom na smrekov kol navezal in ĉez slamo na vrhu še kufreno špico nataknil. Ko je prišla potem prva huda ura z bliskom in gromom, so opazovali, kaj bo. In res so zapazili, da je slamnata mĉtla blisk na-se vlekla in brez vse nevarnosti v zemljo peljala. In kmalu je v 18 vaséh Tarbeških videti bilo po strehah takih strelovodov, po katerih so bile hiše ognja obvarovane. Pravijo, da en sam tak slamnat strelovod ne ravno previsoko nad streho napravljen okolico kakih 200 hektarov na široko obvaruje, da tudi toĉa poljá ne pobije. To vendar utegne pa preveĉ reĉeno biti, kakor je navada pri vsehznajdbah, da se razupijejo kot ĉudadelnice. Kar pa se strele tiĉe, ne more se nikakor slamnatim mĉtlam tako napravljenim odreĉi moĉ, da ne bi strele na-se vlekly in poslopja varovale ognja.

Vsakako je ta znajdba vredna, da bi se preiskavala in skušala, kajti z majhnimi stroški bi se dali potem napravljati — slamnati magneti.

Vpliv steklenic na vino.

Sploh se misli, da steklenice (flaške) nimajo nikakoršnega vpliva do vina, ki je v njih, ali, z družimi besedami reĉeno, da vino ostane vino kakoršno je, naj je v steklenici taki ali taki. In do danes še nikdo ni mislil na to, da po lastnosti stekla (glaža) utegne vino slabeje postati ali se celó pokvariti.

Amerikanski ĉasnik „New Yorker Wine- and Fruit-Reporter“ pa piše, da nek bogat trgovec je ondi steklenice, v katerih se je eno njegovih najboljih vin popolnem pokvarilo, pa tudi pokvarjeno vino dal preiskavati. Kemiĉna preiskava je pokazala, da alkali steklenice je vino razkrojil. Na to je trgovinska zbornica

v Bordeaux u ministerstvo prosila, naj glažutam veleva, svoje steklo z markami zaznamovati, da se vé, iz katere glažute je to ali uno steklo (glaž) in je glažuta potem odgovorna zato, ĉe njene steklenice pokvarijo vino.

Po preiskavah zanesljivih kemikov ima dobra steklenica v 100 delih: kremenne kisline nad 58 delov (58.4), potašlja in sode nad 11 (11.7), apna nad 18 (18.6), ilovice in železnega okisa 11 delov, 3 desetinke pa družih negotovih stvari. Nasproti pa imajo slabe steklenice: kremenne kisline le 52.4, potašlja in sode 4.4, apna 32.1, ilovice in železa pa 11.1 delov. — Kisline vina trpijo tedaj škodo, ako je preveĉ apna v steklu in vino se tedaj v steklenicah po razloĉku obstojnih delov stekla spremeni; ono postane debelo in neokusno, ĉe je v steklu 45 delov kremenne kisline, 15 delov sode, 30 delov apna in 10 delov ilovice. Najbolje steklenice imajo 18 do 20 delov apna in 59 do 60 delov kremenne kisline, najslabeje pa 50 do 52 delov kremenne kisline in 25 do 30 delov kalija.

Stvar je opomnje vredna, ker se dosihmal res ni na to mislilo, da steklo (glaž) utegne pokvariti vino.

Gospodarske skušnje.

Konoplja sovražnica gosenic.

„Novice“ so že enekrati priporoĉale, naj bi se na vrtih ob robu vsake grede vsejala konoplja zato, ker se potem na nobeno rastlino ne upa gosenica ali kak drug mrĉes blizo. Toisto beremo zopet v kmetijskih ĉasnikih priporoĉano z dostavkom, da je konoplja gredam tudi lepa ograjica.

Krompir v jeseni sajen.

V „Oesterr. Landw. Wochenbl.“ poroĉa gosp. Stephan, da pred 30 leti je v Glinicah gornje Šlezije posestnik Wojstilak zaĉel krompir v jeseni saditi. Ker se mu je res prvokrat posreĉila ta skušnja (imel je namreĉ drugo spomlad zgodnjega krompirja obilo na prodaj), so tudi drugi kmetovalci ga zaĉeli jeseni saditi. Al druga zima je bila hudo mrzla brez snega; zemlja je zmrznila skor 2 ĉevlja globoko, in ž njo je zmrznil tudi krompir tako zeló, da ga je spomladi le malo ozelelenelo. To je kmetovalce zeló potrlo. Vendar so ga v jeseni potem zopet sadili. Spomladi je zaĉel lepo zele-neti in maja meseca je cvetel izvrstno; al prišel je eno